

A large flock of birds, possibly terns, is seen flying in a bright blue sky filled with soft, white clouds. The birds are scattered throughout the frame, with some in sharp focus and others blurred, creating a sense of movement and depth. The overall scene is vibrant and dynamic.

ESPOSTI

2018/2

Kiitokset

Päätoimittaja Tuure Äikäs

Susanna Akkila

Taittäjä Jooa Lindqvist

Siiri Luukkonen

Emilia Sirjonen

Sumuel Valo

Sisällys

4 / Pääkirjoitus

-

7 / Metro-kolumni

-

8 / Taltuta työnhaun tuska

-

10 / Kuulassa hautuu kuuliaita ideoita

-

13 / Wanhats 2018

-

14 / Keväisiä runoja

Pääkirjoitus



Microsoftin toimitusjohtaja Bill Gates arvaili tv-showssa paljonko arkiset markettituotteet maksavat. Riisipaketin hinnaksi Gates arveli 5 dollaria, eli noin 4 euroa. Oikea hinta on vähän alle euron.

Äärettömän rikas ihminen ei tiedä, paljonko arkituotteet maksavat, koska ruokakaupassa käynti ei kuulu hänen elämäänsä. Se on ymmärrettävää. Olisi typerää uskotella ihmisille, että Gates on tavallinen mies, joka käy ostamassa marketissa päivän ruuat. Ei Gates väitä itsekään sellaista.

Hesarin maaliskuun kuukausiliitteessä on Marko Junkkarin juttu valtiovarainministeri Petteri Orposta. Jutun otsikkona on Orpo rukka. Jutussa Orposta tehdään tavallista tavallisempi mies, joka silittää itse paitansa ja jahtaa koiraansa kesken aamukiireiden. Vuokraa DVD:t videovuokraamosta. Viilettää flunssaisena työssä paikasta toiseen. Ja ei ehdi tänäänkään syödä lounasta. Ja päivän päätteeksi Orpo istuu orvon oloisena pienessä, ankeassa asunnossaan ja katsoo A-studiota. Niin tavista.

Siis voiko suoremmin enää kerjätä säälipisteitä ja alleviivatata, että tässä Orpo uhrautuu sinun, minun, Suomen puolesta.

Juttua on elävöitetty kuvalla, jossa Orpo on laitettu videovuokraamon ovelle palauttamaan lainaamansa DVD:t. Miksi ministeri ei elä digiaikaa, jonka ansiosta leffan voi katsoa ministeriauton takapenkillä parilla klikkauksella. Jos on haluttu tuoda ministeri lähelle tavallisen ihmisen arkea, niin mihin unohtui sellainen tosiasia, että leffat katsotaan nykyään yleensä streamauspalveluista ja videovuokraamoja ei edes juurikaan ole. Entä

pesulapalvelut ja niiden silityspalveluiden hyödyntäminen, ja samalla suomalaisen yrittäjän tukeminen? Eikö se olisi kokoomusministerin valinta?

Ja miten nämä silityskuvat ja videon vuokraamiset liittyy yhtään mihinkään?

Jutussa todetaan suoraan, että Orpo on seuraava pääministeri. Väitettä ei perustella eikä siihen ole lisätty sanaa "mahdollisesti". Toimittaja on siis päättänyt ilman vaaleja, kuka voittaa. Mikä on toimittajan motiivi?

Kunnallisalan kehittämissäätiön kansalaistutkimuksesta käy ilmi, että enemmistö suomalaisista luottaa oman maakuntansa suurimman lehden uutisiin ja Hesariin luotetaan 63 prosenttisesti. Se on iso luku. Toimittajilla on vaikutusvaltaa.

Jutussa on myös psykologinen puolensa. Ihmisellä on taipumus äänestää todennäköistä voittajaa, koska useimmat haluavat olla voittajan puolella. Tästä syystä esimerkiksi presidentinvaaleissa on vaikea lähteä haastamaan istuvaa presidenttiä.

Eduskuntavaaleihin on nyt vuosi ja puolueet alkavat valmistautua sotaan kansanedustajapaikoista ja suurimman puolueen paikasta. Hallituspuolueiden pitää yleensä kampanjoida erityisen raivokkaasti, koska ne ovat oppositiopuolueiden tykityksen kohteena ja vastuussa kansan monista huonoiksi kokemista päätöksistä.

Jos Hesari tekee tässä tulevan vuoden aikana hauskat ja viihteelliset jutut muidenkin puolueiden puheenjohtajista, niin sitten Orpo-juttu ei ollut kokoomuksen eduskuntavaalien kampanjonnin aloitus! Eli jossain kuukausiliitteessä voisi olla Hesarin toimittajan fillarilenkki persujen puheenjohtajan Jussi Halla-Ahon kanssa Brysselin kaduilla?

Yksi median vaikutuskeino on myös vaikeneminen. Halla-aho kirjoittaa facebookissaan maaliskuussa, että perussuomalaisten puheenvuoroista Eduskunnassa ei ole uutisoitu esimerkiksi Hesarissa puoleen vuoteen mitään.

Halla-ahon persoonaan liittyy myös muuta median toimintaa. Toimittajat ovat tulkinneet Halla-ahon blogitekstejä ja vaikuttaneet omalta taholtaan

vahvasti yleiseen mielipiteeseen hänestä. Suomalaisista suurin osa tuskin on lukenut Halla-ahon Scripta-blogia, mutta mummonikin on nähnyt, kuullut tai lukenut jostain, että Halla-Aho "rasisti ja rikollinen". Yleistä on sekin, että blogista erotetaan joku lause, ja se saa kontekstista erotettuna ihan eri merkityksen.

Tässä lehdessä on muuten Hesarin toimittajan Tuomas Kasevan haastattelu. Aiheena on muun muassa mediakriittisyys ja valeuutiset. Mikä sattuma...

Kirjoitukset ohi, onnea, "me olemme tänne tien raivanneet".



"Mä oon niin tavis".

(Alkuperäinen kuva: OUTI PYHÄRANTA / HS, muokkaus TUURE ÄIKÄS / Esposti)

Lähteet: Marmai.fi // Kuukausiliite 3/2018, Orpo rukka.

Tuure Äikäs, päätoimittaja

tuure.aikas@eduespoo.fi

Metro-kolumni

Siiri Luukkonen

Metrossa puhumme taas niin, että loput tuijottavat mustaan ikkunaan, vaan eivät uskalla avata suutansa meidän sanojemme jälkeen, vaikka kuuntelisimme kyllä. Sielumme eivät ole täynnä, sillä puramme ne ulos sanojen välisillä solmuilla, ajatuksissa lankakeränä aivan sekaisina, mutta kaikille me ne jaamme mielellämme, kunhan kuuntelevat vain, kunhan kuuntelevat vain. Emme yritä saavuttaa mitään. Luomme vain kuvia ilmaan. Ehkä jollakin herää tunnetila ja kävelee pois ja me jatkamme niin kuin ei mitään tapahtunut ois, puhu meille huudamme takin selkään, joka juoksee pois. Ajatukset jäivät viimaan ja tarrasimme ne omiimme. Nyt on lisää, mistä jutella ja saada toiset ymmälleen ihmettelemään meidän maailmaa, sillä heidän omansa ovat niin yksinkertaisia aivan liian helpon veroisia meille, jotka menevät teille, joilla muut eivät kulje, sillä ovensa sulkee kun aurinko laskee. Antaisitte kuun katseessanne nousta taivaalle niin kuin uusien ajatusten mieleenne ja seuraavana päivänä on metron penkillä vierellämme uusi pari ihmisiä, puhuvat niin että me olemme hiljaa. He ovat nyt ne, jotka saavat muiden mielen auki ja lukkoon.



Taltuta työnhaun tuska

Espostin toimitus

5.3 järjestettiin Tapiolan kulttuurikeskuksessa työelämätaapahtuma, jossa keskityttiin erityisesti tulevan kesän töihin. Jotta tilaisuuden ohittaneet toisen vuosikurssin opiskelijat ja muut töitä toivovat eivät pääsisi liian helpolla, Esposti kertoo teille muutamia vinkkejä onnistuneeseen työnhakuun. Vaikka suurin osa hauista on jo päättynyt, sama kaava tulee toistumaan taas ensi vuonna. Eikä kaikille ole mahdoton ajatus saada töitä opintojen oheen.

Usein sopivan työpaikkailmoituksen jälkeen iskee ahdistus työhakemuksesta. Mitä siihen voi kirjoittaa? Kuinka välttää tavallisimmat ahkeruus- ja sosiaalisuuskliseet, jotka saavat rekrytoijan yökkäämään?

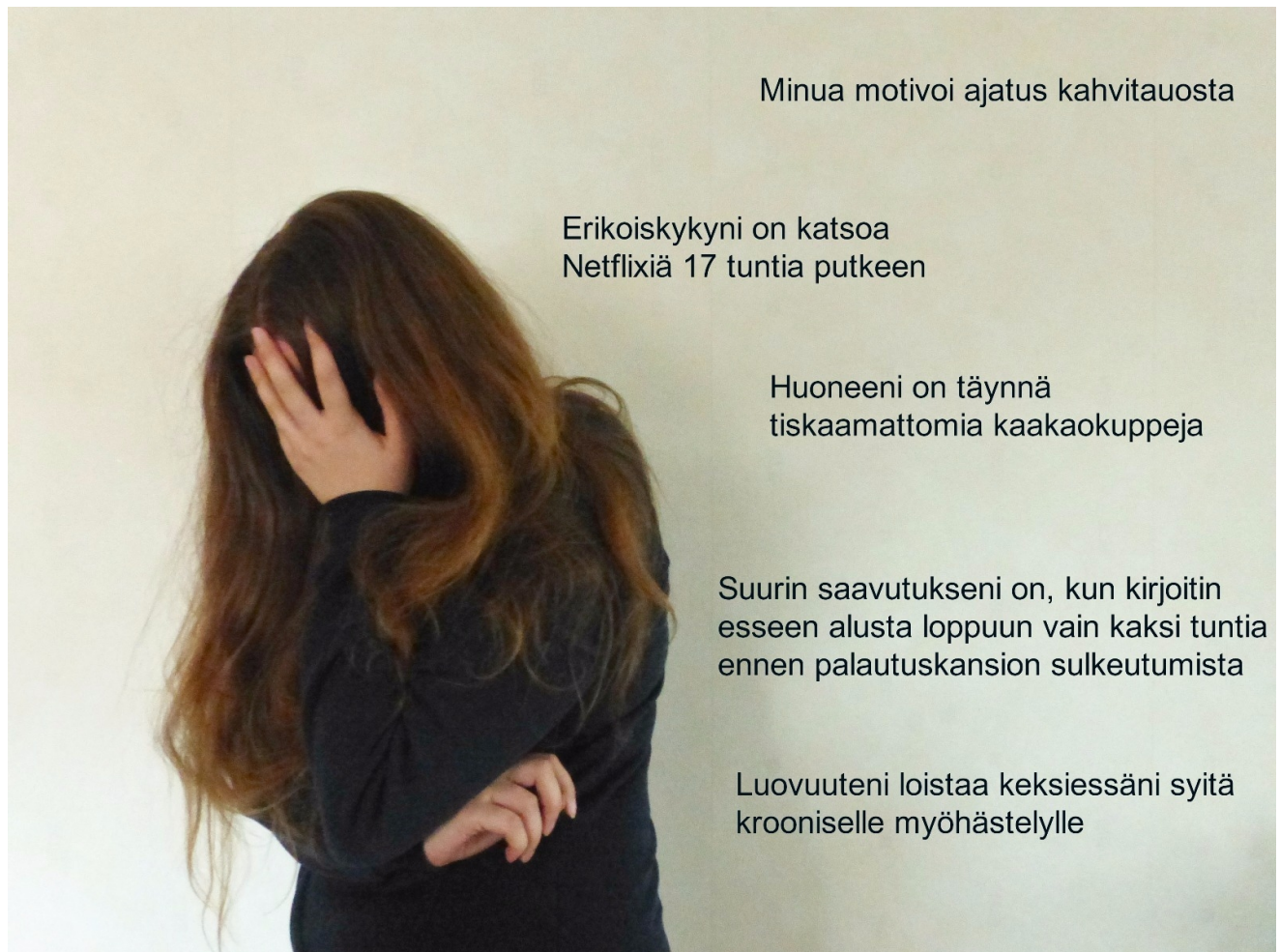
Panosta hakemukseen. Väite huolellisuudesta kariutuu, jos hakemuksesi on täynnä kirjoitusvirheitä. Jos ei tarvitse kirjoittaa kokonaista hakemusta vaan pieniä pätkiä useisiin laatikoihin, älä jätä mitään tyhjäksi. Vaikket olisi koskaan aikaisemmin töissä, löydät varmasti suosittelijan. Vaikka kasiluokan kolmen päivän TET-harjoittelu käsityöpajalla ei ole suuri saavutus, se näyttää paremmalta kuin tyhjä kohta.

Muista, että omakehu on ok! Tiedät itse parhaiten, mitä osaat. Sitä kannattaa myös havainnollistaa esimerkein -- pelkät adjektiivit eivät kerro mitään. Vaikka kirjoittaisit hakemukseen olevasi luova, uskottavuutesi rapisee pois jos hakemuksessa ei ole mitään luovaa. Päätäväisyyskään ei päde, jos et tekstissäsi kuulosta päätäväiseltä työpaikan suhteen. On vakuuttavampaa kertoa, että luovuutesi ja päätäväisyytesi ovat kukoistaneet toimiessasi riparilla isosena.

Älä lähetä samaa työhakemusta joka paikkaan. Saman toimivan sapluunan käyttö voi olla viisasta, mutta rekrytoija huomaa jos sama hakemus on annettu monelle muullekin. Huolimattomampaa on vain lähettää työnantajalle hakemus, jossa on mainittu halukkuus työskennellä täysin toisessa firmassa.

Työnhaussa kannattaa niellä ylpeytensä. Ei ole häpeä ottaa vastaan siivoustyötä äidin työpaikalta! Tulevaa ammatinvalintaasi tukevat ilmoitukset menevät hetkessä, samoin monet muut hienot paikat. Niihinkin

kannattaa yrittää, mutta kapeakatseisuus on vain huono asia. Ei kuukauden tiskaajanhomma ole kenenkään unelma. Kun työhaastattelussa kysytään miksi olet hakemassa juuri tätä paikkaa, haastattelija kyllä tietää ettei imurointi ole intohimosi. Silti se työ saattaa olla ratkaisevassa asemassa kun seuraavalla kerralla haet paikkaa. Näytät ahkeruutesi ja huolellisuutesi parhaiten kokemuksella. Se on osoitus sitoutuneisuudesta ja siitä että käsität kuinka töissä toimitaan. Paskaduuneja ei ole.



Minua motivoi ajatus kahvitauosta

Erikoiskykyni on katsoa
Netflixiä 17 tuntia putkeen

Huoneeni on täynnä
tiskaamattomia kaakaokuppeja

Suurin saavutukseni on, kun kirjoitin
esseen alusta loppuun vain kaksi tuntia
ennen palautuskansion sulkeutumista

Luovuuteni loistaa keksiessäni syitä
krooniselle myöhästelylle

Kuulassa hautuu kuulaita ideoita

Tuure Äikäs

Tuomas Kasevan nimi on meille lukiolaisille tutuksi tulleen Särnä-kirjan kannessa. Oppikirjojen kirjoittamisen lisäksi Kaseva käy opettamassa mediaa Kallion lukiossa ja työskentelee Helsingin Sanomien toimittajana. Tapasin Kasevan haastattelun merkeissä Sanomatalossa. Haastattelun aiheena oli pohtia mediakriittisyyttä ja valeuutisten tunnistamista.

Ulkona on kymmenen asteen pakkanen, mutta mereltä puhaltava tuuli tekee Helsingin säästä paljon kylmemmän tuntuisen. Aurinko yrittää turhaan lämmittää talvista päivää.

Olen sopinut Tuomas Kasevan kanssa haastattelun Helsingin Sanomien toimituksen pääkallopaikalle Sanomataloon, jonka yläkerrokseen vieviin hissiin ei normaalisti ole mitään asiaa. Kokomustaan pukeutunut mies tulee minua vastaan ala-aulaan, hänellä on kulkuläpyskä, jolla hissien ovet avautuvat ja pääsemme ylös. Kasevan työpisteestä avautuu urbaani näkymä Kiasman katon yli.

Haastattelun tarkoituksena on pohtia mediakriittistä lukutaitoa ja valeuutisten tunnistamista sekä miten hänestä tuli toimittaja.

Käsitlemme ensin uutisointia. Ulkomaan uutisen otsikkona voi olla esimerkiksi ”sotilas ampui nuorukaisen.” Kun lukee jutun tarkemmin, selviää, että nuorukainen yritti ensin ampua sotilaan. Lukijalle saattaa tulla tunne, että toimittaja haluaa provosoida lukijoita otsikolla. Kaseva avaa toimittajan työn arkea: ”Toimittajan työssä operoidaan sanoilla, ja otsikossa jos missä sanoja mietitään tarkasti. En osaa kuitenkaan ottaa kantaa juuri tähän esimerkkiotsikkoon, kun en muista uutista enkä julkaisupaikkaa. Mutta uutisen otsikon päätehtävä on kyllä aina herättää kiinnostusta eikä vääristellä.”

Rikosuutisissa termien käyttämisessä ollaan erityisen tarkkoja. Esimerkkinä Kaseva mainitsee ”terrori”-sanon. Turun iskun yhteydessä Hesari odotti ensin, että isku vahvistettiin terrori-iskuksi ennen kuin lehti käytti terrori-

sanaa uutisoinnissa. Joissakin medioissa toimittiin toisella tavalla. Kolumnit antavat toimittajalle enemmän vapautta. ”Kolumnitasolla valitaan tukevia sanoja.” Keskustelemme siitä, miten lukija osaa erottaa pyrkiikö toimittaja vaikuttamaan lukijan mielipiteeseen vai kuvaako toimittaja asioita neutraalisti. Tulen tulokseen, että mediakriittisyyteen voi opettaa, mutta jokaisen lukijan on itse tehtävä tulkinta, onko kolumnin kirjoittajalla takajatuksia ja kyse vaikuttamisesta mielipiteeseen. Lukija tulkitsee sanoja kuitenkin omasta maailmastaan käsin. Toimittajan ja lukijan maailmat eivät aina kohtaa.

Kun näinä aikoina puhutaan mediasta, tulee heti mieleen Donald Trump, joka on ottanut tavakseen nimittää valeuutisiksi kaikkea sitä, mitä hän itse pitää valheellisena. Trump syytti syksyllä 2016 twiitissään tunnettuja mediataloja valemedioiksi. Joukossa on esimerkiksi New York Times, ABC ja CNN. Tuomas Kasevan mielestä ihmisten mediakriittisyys on kasvanut Trumpin aikana. Hän kertoo, että perinteisen ja luotettavan median maineessa olevan NY Timesin lukijamäärät ovat Trumpin aikakaudella kasvaneet. ”Se kertoo siitä, että ihmiset haluavat seurata NY Timesin kaltaisia luotettavia julkaisuja.”

”Isovanhempieni maatilalla oli töissä venäläisiä sotavankeja.”

Valeuutisten parista siirrymme Kasevan omaan taustaan ja mielenkiintoiseen työuraan median parissa. Hänen kiinnostuksensa toimittajan työtä kohtaan syntyi jo lapsena. Kaseva leikki siskonsa kanssa toimittajaleikkejä. He tekivät radio-ohjelmia. Alakoulussa hän teki kavereidensa kanssa ”Kuoleman kauhu” -lehteä, joka ilmestyi joka keskiviikko. ”Kirjoitin lehteen Kauniit ja Rohkeat sarjan juonitiivistelmiä.”

Lukioaikana Kasevalle lopullisesti kirkastui, että hän haluaa toimittajaksi. Välivuoden jälkeen hän pääsi opiskelemaan toimittajaksi. ”Kirjoittajana minua ei kiinnosta runot ja novellit, vaan tosiasiat ja todellisuus.”

Kasevalla hautuu juttuidea omien isovanhempiensa maatilalla aikoinaan työskennelleistä venäläisistä sotavangeista. Jutun tekeminen edellyttää huolellista taustatyötä.

”Haluaisin joskus kirjoittaa jutun myös omasta kaljuuntumisesta.”

Kasevan esikuva toimittajana on Reetta Rätty. Hän on tuttu ja käreä keskustelija esimerkiksi Pressiklubista, joka tulee suorana telkasta perjantai-iltaisina. Ohjelmassa on joka viikko mukana toimittajia keskustelemassa viikon ajankohtaisista asioista. ”Tykkään sen (Rädyn) teksteissä olevasta

energiasta tosi paljon.” Kaseva ihailee myös nykyisiä kollegoitaan. ”Ne on ihan hirveitä tykkeitä. Aina sata ideaa.”

Toimittajat tekevät juttuja paljon lukijoiden kiinnostuksen pohjalta. Juttuidea voi syntyä lukemalla jotain toista lehteä, kuten Kasevalle kävi Robinista kertovan jutun kohdalla. Hän tarttui aiheeseen keväällä 2016. Poplaulajan koulupäivä-juttua hän pitää myös yhtenä parhaimpana juttunaan. Kasevan jutut syntyvät siten, että hän tekee ensin alkukohtauksen. ”Vasta juttua prosessoidessa syntyy varsinainen näkökulma aiheeseen. Robinin juttu rakentui hänen koulumatkansa ympärille.” Kaseva istui Robinin mopoautossa, ”jossa tuoksui partavesi.” Se oli se alkukohtaus, josta juttu alkoi syntyä. ”En kirjoita heti valmista juttua, vaan teen keskivalmiin version alusta loppuun, jota sitten muokkaan valmiiksi.”

Valot ovat jo syttyneet kaupungille ja on aika päästää toimittaja Kaseva jatkamaan töitensä. Hän jää haastattelun jälkeen istumaan lasiseinäiseen huoneeseen Helsingin kattojen yläpuolelle. Joku juttuidea siellä kuulassa on taas hautumassa.

Tuure Äikäs



Kaseva työpaikallaan Sanomatalossa.

Wanhats 2018

Emilia Sirjonen

”Hyvät vanhemmat, sukulaiset, ystävät ja opettajat. Tervetuloa katsomaan Espoonlahden lukion vanhojen tanssia. Tänään, kun lukiomme kolmas vuosiluokka juhlii penkkareitaan, tulee meistä kakkosista koulumme vanhimpia. Tätä tilannetta juhlimme esittämällä teille sekä vanhoja salonkitansseja, viime vuosisadan muotitansseja että 1920- ja 30-luvun tansseja.”

15. ja 16. helmikuuta vietettiin erityisesti monen tytön prinsessapäivää eli tanssittiin koululla perinteiset vanhojen tanssit. Viime kuukausien kova treenaaminen ja jalkojen oikea asettelu palkittiin viimein. Tänä vuonna tanssittiinkin kuitenkin poikkeuksellisesti vanhemmille kahdet tanssit 15. päivä, joka mahdollisti jokaiselle tanssijalle tuoda enemmän tuttuja katsomaan. Tansseina nähtiin muun muassa charleston, wienervalssi sekä vanha kunnon cicapo.

Esitykset huipentuivat viimeisenä nähtyyn vanhojen omaan tanssiin, josta vastasivat tänä vuonna Emilia Myllymäki, Edith Koskela, Elle Filander, Emma Wuoreneimo, Iris Kuuskoski, Patrik Rimmi sekä Elias Valle.

Wanhats juhlittiin torstai-iltana illallisen ja perjantai-iltana jatkojen merkeissä. Tästä eteenpäin alammekin me kakkoset sitten valmistautua vuoden päästä oleviin penkkareihin!



Keväisiä Runoja

Minä olin paha,
sillä hiukseni olivat punaiset.
Hän oli paha,
kun hänen sormensa olivat syyläiset.
Muut leimasivat tietyt kanteleet meille –
minulle punainen, se jonka nokkaa olisi pitänyt höylätä.
Hänelle vihreä,
he epäilivät hänen olevan mätä sisältä
purskahtavan kosketuksesta kuin muumioluumu.
Neljännellä kerralla tartuin häntä
lopetuspiirin aikana käsistä.
Seuraavalla viikolla minunkin käsissäni oli näppyjä
ja olin tuplahirveä.



vastarakastuneet vaeltavat
käsikkäin kaduilla
kävelevät keskellä kaksisuuntaista
tukkivat tiet täysin

jos sormisolmut poikkaisisi puutarhasaksilla
niistä kykenisi kursimaan kokoon kruunun